

Registratienummer: Z/21/159313-293535
Van: E. Peeters
Aan: De gemeenteraad van Beekdaelen
Cc: De griffie
Onderwerp: Aanvullend raadsmemo - Verordening nadeelcompensatie Beekdaelen 2022

Beekdaelen, 26 januari 2022

Tijdens de vergadering van de commissie Ruimte op 18 januari 2022 over het raadsvoorstel inzake de *Verordening nadeelcompensatie Beekdaelen 2022* is een aantal vragen gesteld. Hierna volgt, mede namens wethouder J. Hermans, de beantwoording:

Wat kunnen de financiële consequenties zijn voor de gemeente bij procedures?

Voor zover het sec om planschade gaat, is doorgaans een planschadeovereenkomst van toepassing waardoor de uit te keren schadebedragen op initiatiefnemers, projectontwikkelaars e.d. kunnen worden verhaald, behoudens de door de gemeente te betalen advieskosten en wettelijke rente, waarvoor rekening dient te worden gehouden met circa € 2.500 - € 5.000 per jaar. Voor zover het overige nadeelcompensatieclaims betreft, zijn zowel claims als kosten veelal onvoorspelbaar. Voor zover voorzienbaar zou hiermee rekening kunnen worden gehouden in projectbegrotingen e.d. alsook in de communicatie, de bewegwijzering en de bereikbaarheidsvoorzieningen rondom infrastructurele werkzaamheden bijvoorbeeld. In de drie jaar van Beekdaelen zijn dergelijke claims echter nog niet voorgekomen.

Gezien de bewoordingen van het raadsvoorstel lijkt de gemeente erop uit te zijn om zoveel mogelijk claims af te wijzen?

Wij zijn uiteraard niet erop uit om zoveel mogelijk claims af te wijzen. Wij zijn erop uit om een voor eenieder duidelijk kader te scheppen waarbinnen claims procedureel gemakkelijker en sneller kunnen worden afgehandeld en belanghebbenden dus ook sneller duidelijkheid en een stukje rechtszekerheid kan worden verschaft. Hiervoor is aangesloten bij hetgeen thans reeds gangbaar is in wet- en regelgeving alsook jurisprudentie.

Wat is de motivatie voor een heffingsdrempel van € 500, kan dat niet minder zijn of achteraf worden gefactureerd indien een schadeclaim wordt afgewezen?

Het staat de raad volledig vrij om wel of geen recht te heffen zolang dit maar niet meer dan € 500 is, want dat wordt het wettelijk toegestane maximum.

De motivatie voor een heffingsdrempel van € 500 is dat het hier meestal om tijdrovende, bewerkelijke en daardoor kostbare procedures gaat - waarvoor door ons veelal ook nog extern advies en wettelijke rente bekostigd dienen te worden - en om te voorkomen dat mensen al te lichtzinnig tot de indiening van claims overgaan met alle procedurele gevolgen van dien. Hierbij geldt overigens dat we wettelijk verplicht zijn om dit recht terug te betalen indien een schadeverzoek behoort te worden toegewezen. In de huidige situatie wordt voor het in behandeling nemen van een planschadeclaim overigens een recht van € 300 geheven (conform artikel 6.4, lid 3, van de huidige Wet ruimtelijke ordening).

Het bedrag van € 500 kan dus naar beneden worden bijgesteld of volledig worden losgelaten. Dat is een politieke keuze. Volledig loslaten wordt overigens afgeraden, enerzijds omdat de gemeente veelal, zoals reeds gezegd, niet verhaalbare kosten moet maken, anderzijds om al te lichtzinnige claims te voorkomen.

Een andere mogelijkheid is om te differentiëren, bijvoorbeeld door voor particulieren een ander recht te heffen dan voor ondernemingen, bedrijven en organisaties. Ook kan het betreffende bedrag eventueel achteraf worden geheven indien een schadeclaim wordt afgewezen. Vooraf geeft echter meer zekerheid, achteraf kunnen immers problemen met de invordering ontstaan, temeer omdat dan een recht dient te worden ingevorderd inzake een voor de aanvrager negatief besluit. Dat voelt overigens ook een beetje zuur.

Waarvoor worden de geïnde bedragen gebruikt?

De geïnde bedragen vloeien in de algemene reserve waaruit ook voornoemde advieskosten en wettelijke rente worden voldaan.

Waarop zijn de in de conceptverordening in artikel 5A gehanteerde bedragen en percentages gebaseerd en kunnen die nog worden bijgesteld? Wat zou het betekenen indien deze bedragen/percentages volledig zouden worden losgelaten?

Voor deze bedragen en percentages is onder meer gebruik gemaakt van de "Handleiding nadeelcompensatie bij infrastructurele maatregelen van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties" (2018). Deze handleiding is geënt op de uitkomsten van vaste jurisprudentietrends in dezen.

In de praktijk zal echter van geval tot geval moeten worden bekeken welke bedragen en percentages voor welke situatie reëel zijn. Het kader hiervoor wordt deels door wet- en regelgeving maar vooral dus door de jurisprudentie vormgegeven. De bedoeling van de bedragen en percentages in de conceptverordening is om eenieder vooraf enige duidelijkheid - en dus ook een stukje rechtszekerheid - te verschaffen over wat de gemeente Beekdaelen aan minimale ondergrenzen hanteert. Het staat de raad vrij om deze bedragen en percentages naar boven of beneden bij te stellen of zelfs helemaal weg te laten omdat uiteindelijk toch per geval een afweging zal moeten worden gemaakt op basis van dat specifieke geval en de in dat geval toepasselijke jurisprudentie.

De betreffende percentages zijn overigens heel reëel. Een rekenvoorbeeld: Een ondernemer die aantoonbaar claimt € 40.000 omzetverlies te hebben geleden, draagt volgens artikel 5A van de conceptverordening een eigen maatschappelijk risico van minimaal 8% en dat is € 3.200. Dat zou betekenen dat hij in principe aanmerking komt voor een vergoeding van € 36.800. Door dit zo in de verordening op te nemen, kan hierover geen discussie meer ontstaan. Indien de genoemde bedragen en percentages volledig zouden worden losgelaten, zal volledig op wetgeving en jurisprudentie moeten worden teruggevallen om per geval te bepalen wat reëel is. In die zin geeft de voorgestelde verordening eenieder dus een stukje houvast en duidelijkheid vooraf.